

Obituari a Àngels Torrents i Rosés, professora del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona

La nostra companya Àngels Torrents i Rosés va morir a les primeres hores del 24 de juny de 2004. Li havien diagnosticat leucèmia al mes de gener, l'havien tractada intensament, havia respost tan positivament que la donaven i la donàvem per guarida i, de sobte, en qüestió de molt pocs dies, va recaure i ens va deixar.

Des d'aquesta matinada de juny, que les futures revetlles de Sant Joan s'en-carregaran de recordar-nos, han transcorregut ja mesos, però no han estat suficients, i potser mai no ho seran, per acostumar-nos a la idea que l'absència de l'Àngels és definitiva. Sé que no sóc única a tenir la impressió que, com tantes altres vegades, ella només és de viatge, o de sabàtic, a Cambridge o a Minneapolis o a Salt Lake City. I que ha de tornar, plena d'idees i de noves energies, i proposar-nos nous plans de buidatge de què sé jo quins arxius extraordinaris o de quina font demogràfica encara verge. Ens costarà molt d'acceptar que no ha de tornar.

Historiadora d'origen i en totes les seves fibres, l'Àngels Torrents era membre del Departament de Geografia des del seu començament, des d'aquells temps en què les filiacions disciplinàries encara no eren les barreres en què s'han convertit després, quan persones de procedències molt distintes convergien encara en un projecte formatiu del qual raja tot el que ara som. En la seva llarga trajectòria docent, l'Àngels va ensenyar molts anys a l'Escola de Mestres, com llavors se'n deia, i després a les llicenciatures de Geografia, d'Humanitats i d'Antropologia. Va arribar a la Geografia de la Població i a la Demografia i al seu ensenyament pel camí que passa per la Demografia Històrica. En aquest camp, l'Àngels Torrents es va fer un nom a nivell estatal i internacional: el seu estudi sobre el municipi penedesenc de Sant Pere de Riudebitlles, on va aplicar el laboriós mètode de la reconstrucció de famílies des del segle XVI fins al segle XX, ha inscrit el seu estimat poble natal en la reduïda llista dels temples mundials de la demografia històrica.

L'Àngels era una investigadora en el sentit més autèntic de la paraula, com poques n'he conegut. Era difícil plantejar davant d'ella alguna qüestió que toqués persones, Catalunya i el passat, sense que se li acudís alguna manera de

trobar-hi resposta, sempre consultant algun arxiu, és clar. De vegades, al cap d'un temps, apareixia amb la troballa: la partida de matrimoni, les inscripcions en un padró del segle XIX, els papers de tal associació d'antics presoners, que resolien l'enigma o la simple curiositat. Aquesta disposició i capacitat em tenien molt admirada.

L'Àngels feia la seva feina amb discreció i entusiasme, i potser per això no vèiem prou tota la que en feia i que la seva absència posa ara molt de manifest. A més d'una plena docència universitària i d'una intensa tasca investigadora, tant en projectes col·lectius en el Departament de Geografia i del Centre d'Estudis Demogràfics com pel seu compte, l'Àngels Torrents va tenir un paper important i continuat en l'ADEH (Asociación de Demografía Històrica), on va ser secretària general i on va tenir un paper clau en l'organització del 1er Congrés Hispano-Luso-Italià de Demografia Històrica, l'any 1987. També va ser membre destacada i molt activa de l'Institut d'Estudis Penedesencs. I també va exercir les seves dotes organitzadores i orientadores com a responsable del Programa de Doctorat de Demografia de la UAB. La Menció de Qualitat que aquest programa ha obtingut en data recent el considero com un reconeixement pòstum a la seva dedicació i esforç en aquesta tasca.

El llegat científic i professional que ens deixa l'Àngels és molt important i ens resultarà difícil de fer-li honor als qui seguim. Fins la setmana abans de declarar-se la seva malaltia, l'Àngels va estar recorrent parròquies minúscules i llunyanes, per tal de completar l'inventari de llibres sacramentals de Catalunya, que va aconseguir enllestir i que esperem publicar pròximament. Altres projectes hauran d'esperar, no sabem quant temps, l'aparició de nous investigadors que els vulguin dedicar l'amor, l'atenció i l'esforç que l'Àngels els hauria destinat.

Ens manca i ens mancarà molt, l'Àngels Torrents. Però ens acompanyarà el seu record, el record d'una gran persona i una gran companya. Que descansi en pau.

Anna Cabré i Pla